

PATVIRTINTA
Dieveniškių Adomo Mickevičiaus
gimnazijos direktoriaus
2024 m. lapkričio 15 d.
įsakymu Nr.V1-312

DIEVENIŠKIŲ ADOMO MICKEVIČIAUS GIMNAZIJA

UGDYMO ORGANIZAVIMO REKOMENDACIJOS MOKINIAMS, KURIEMS NUSTATYTAS ELGESIO AR (IR) EMOCIJŲ SUTRIKIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ugdymo organizavimo rekomendacijos mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas, (toliau – Rekomendacijos) skirtos apibrėžti ugdymo organizavimą mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas (toliau – Mokinys) gimnazijos, klasės ir individualiu lygmeniu.

2. Rekomendacijomis siekiama įgyvendinti ugdymo prieinamumą ir kokybę veiksmingai reaguojant į Mokinio elgesio, kuris neatitinka socialinio, kultūrinio, situacinio ar fizinės aplinkos, kurioje jis vyksta, konteksto bei gali būti laikomas neįprastu, netinkamu arba trikdančiu dėl aplinkos, kurioje jis pasireiškia, (toliau – konteksto neatitinkantis elgesys) atvejus bei iškilusius iššūkius, siekiant užtikrinti Mokinio, gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų gerovę.

3. Taikant Rekomendacijas rekomenduojama atsižvelgti į Mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitus poreikius, teikiant mokiniui švietimo pagalbą, vadovautis Rekomendacijose numatytais lygmenimis:

- 3.1. Gimnazijos lygmeniu;
- 3.2. klasės / grupės lygmeniu;
- 3.3. individualiu lygmeniu.

4. Taikant Rekomendacijas vadovaujamosi Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme švietimo sistemai nustatytais principais, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nustatytais vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principais.

5. Rekomendacijose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Švietimo įstatyme, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme bei ir kituose juos įgyvendinančiuose teisės aktuose.

6. Rekomendacijos parengtos vadovaujantis Ugdymo organizavimo rekomendacijomis mokiniams, kuriems nustatytas elgesio ar (ir) emocijų sutrikimas, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-900, Rekomendacijomis dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo elgesio ar/ir emocijų sutrikimų turintiems mokiniams, Mokinių elgesio taisyklėmis, patvirtintomis direktoriaus 2017 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. V1-282 (Dieveniškių Adomo Mickevičiaus gimnazijos direktoriaus 2019 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. VI-218 redakcija).

II SKYRIUS PAGALBOS TEIKIMAS GIMNAZIJOS LYGMENIU

7. Pagalbos planavimas ir organizavimas:

7.1. Gimnazija, gavusi Pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo 2 priedą:

7.1.1. organizuoja Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdį. Jame dalyvauja VGK nariai, mokinio tėvai (globėjai), su mokiniu dirbantys mokytojai bei švietimo pagalbos specialistai;

7.1.2. VGK, vadovaudamasi PPT pateiktais dokumentais ar sveikatos priežiūros įstaigos pateiktais dokumentais bei rekomendacijomis su mokinio tėvais (globėjais), mokytojais, švietimo

pagalbos specialistais aptaria ugdymo organizavimo ypatumus, pagalbos poreikį ir priima sprendimą dėl mokiniui sudaromo jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikyto individualaus ugdymosi plano (toliau – IUP), padedančio išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi, sudarymo;

7.1.3. mokinį ugdantys mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai parengia individualų pagalbos planą (toliau – IPP). IPP numatomi mokinio individualūs ugdymosi tikslai, siejami elgesio pokyčiai, švietimo pagalbos teikimo formos ir būdai, elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos, emocinės mokinio būsenos gerinimo būdai, numatoma atsakomybė;

7.1.4. V GK paskiria už IPP įgyvendinimą atsakingą koordinuojantį asmenį, vadovaudamasi Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004 „Dėl Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris kartu su mokiniu, jo tėvais (globėjais), mokytojais ir švietimo pagalbos specialistais (psichologu, socialiniu pedagogu, specialiuoju pedagogu) numato siektinus tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimo žingsnius, atsakomybes ir periodiškus susitikimus teikiamos pagalbos rezultatams aptarti;

7.2. V GK nariai aptaria su mokinio tėvais (globėjais), koku būdu, laikantis asmens duomenų apsaugos reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, apie individualius Mokinio poreikius bus informuoti gimnazijos mokytojai, darbuotojai: informuojami tik tie darbuotojai ir tik tokia pateikiamos informacijos dalimi, kuri reikalinga jų tiesioginėms darbo su mokiniu funkcijoms atlikti;

7.3. Gimnazija, ugdydama mokinių elgesį, atitinkantį socialinio, kultūrinio, situacinio ar fizinės aplinkos, kurioje jis vyksta, kontekstą, naudoja elgesio fiksavimo ir vertinimo priemones, numatytas Mokinių elgesio taisyklių X ir XI skyriuose. Visi konteksto neatitinkančio elgesio atvejai ir taikytos priemonės fiksuojamos raštu Mokinio elgesio taisyklių aktualioje redakcijoje numatyta tvarka.

7.4. Gimnazija pagal turimus išteklius užtikrina Gimnazijos resursus kokybiškam ugdymui teikti, o prireikus dėl papildomų resursų kreipiasi į Šalčininkų rajono savivaldybės administraciją.

8. Saugios aplinkos Gimnazijoje užtikrinimas:

8.1. numatoma patalpa (socialinio pedagogo kabinetas, gimnazijos biblioteka, kitas laisvas kabinetas), kurioje, prireikus ir padedant socialiniam pedagogui ar mokinio padėjėjui, pagal pareigybės aprašymus turintiems teisę vykdyti mokinio priežiūrą, Mokinys turėtų galimybę nusiraminti, susivaldyti ir grįžti į klasę;

8.2. parenkamos ir nuosekliai taikomos tinkamos prevencinės priemonės pozityviam elgesiui mokyti ir palaikyti: pritaikoma aplinka, taikomas struktūruotas ugdymas, taikomos pozityvios klasės valdymo strategijos, kuriamas pozityvus santykis su mokiniu, numatoma ir taikoma mokinių skatinimo sistema, išgryninami lūkesčiai mokinių elgesiui;

8.3. skatinamas pozityvaus gimnazijos mikroklimato kūrimas, komandinis darbas ir bendradarbiavimas tarp mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, kitų darbuotojų, pozityvių santykių tarp mokinių kūrimas;

8.4. atsižvelgiant į individualią situaciją organizuojamas užimtumas kartu su kitais mokiniais pertraukų metu, kuriama pozityvi aplinka, naudojami pozityvaus elgesio skatinimo būdai / metodai, suteikiant mokiniui grįžtamąjį ryšį apie kontekstą atitinkančio elgesio lūkesčius.

9. Gimnazijos darbuotojams, dirbantiems su Mokiniais, Gimnazija pagal poreikį užtikrina:

9.1. kompetencijų tobulinimo galimybes ir profesinį tobulėjimą (reguliarūs mokymai, specializuoti seminarai ir kt.);

9.2. emocinį palaikymą ir psichologinę pagalbą (palaikymo grupės);

9.3. individualizuotą paramą ir konsultacijas (konsultacijos su specialistais, komandinė parama);

organizacinę paramą (aiški Gimnazijos politika ir procedūros, Gimnazijos administracijos parama);

9.4. resursus ir įrankius (mokymo medžiaga, specialiųjų mokymo priemonių, technologijų naudojimas);

9.5. laiko planavimą ir darbo krūvio valdymą.

III SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMAS KLASĖS / GRUPĖS LYGMENIU

10. Teikdami pagalbą mokiniui klasės / grupės lygmeniu mokytojai, švietimo pagalbos specialistai pagal savo kompetenciją:

10.1. struktūruoja mokinių dienotvarkę:

10.1.1. pateikia klasėje / grupėje aiškią struktūruotą dienotvarkę, užtikrindami veiklos proceso aiškumą ir pastovumą. Esant pokyčiams, aptaria juos su visais klasės mokiniais, taip kurdami mokiniui saugumo jausmą ir mažindami nerimą;

10.1.2. kartu su visais klasės / grupės mokiniais aptaria ir priima susitarimus ir taisykles (nuo 3 iki 5 susitarimų ir taisyklių), jų laikosi, reguliariai peržiūri, prireikus koreguoja. Užtikrina, kad susitarimai ir taisyklės būtų taikomi nuosekliai visiems klasės / grupės mokiniams. Taisyklės ir susitarimai turi būti suderinti su Gimnazijos darbo tvarkos taisyklėmis, aiškiai apibrėžti, atitinkantys mokinių amžių bei suvokimą, pagarbūs ir etiški;

10.2. individualizuoja teikiamą pagalbą ugdymo procese:

10.2.1. pritaiko mokymosi medžiagą ir metodus pagal individualius mokinio gebėjimus / poreikius, naudodami universalų dizaino mokymuisi prieigą;

10.2.2. pagal poreikį teikia individualias konsultacijas ir paramą visiems klasės mokiniams (pokalbiai pertraukų metu, po pamokų arba kitu su mokiniu sutartu laiku);

10.2.3. suteikia aiškų ir konstruktyvų grįžtamąjį ryšį kiekvienam klasės mokiniui apie jo pasiekimus ir pažangą. Pristato jo stipriąsias puses ir paaiškina, kur reikia tobulėti;

10.3. struktūruoja veiklą pamokos metu:

10.3.1. planuoja pamokos veiklą, atkreipdami dėmesį į mokinio gebėjimą išlaikyti dėmesį, dalyvauti pamokoje. Atsižvelgdami į Mokinio stiprybes, kelia realius tikslus;

10.3.2. pagal poreikį pateikia detalią pamokos planą;

10.3.3. padėdami mokiniui lengviau suprasti užduotį, duoda trumpas instrukcijas pamokoje. Jei užduotis yra sudėtinga, suskaido ją į mažesnes dalis, aiškiai įvardina, kiek laiko skirta užduočiai atlikti;

10.3.4. pamokos metu naudoja vaizdines priemones;

10.4. kuria nusiramino atmosferą klasėje:

10.4.1. ugdymo proceso metu įtraukia nusiramino technikas, kurios gali padėti mokiniui suvaldyti kylančius jausmus (kvėpavimo pratimai, sensorinių priemonių naudojimas ir kt.), o mokiniui pasijutus nesaugiai, neramiai ar suirzus suteikia galimybę atsitraukti, nusiraminti;

10.4.2. klasėje paskiria ramią erdvę, kur klasės mokiniai galėtų nusiraminti / atsipalaiduoti;

10.5. formuoja socialinius įgūdžius:

10.5.1. formuoja socialinius įgūdžius, padėdami klasės / grupės mokiniams suprasti socialinio elgesio normas, taisykles, ribas. Moko, kaip tinkamais būdais reikšti savo norą bendrauti su aplinkiniais. Organizuoja grupines veiklas, kurios skatintų bendradarbiavimą, tarpusavio pagalbą ir teigiamą bendravimą (komandiniai žaidimai, projektai, diskusijos ir kt.). Pateikia aiškius elgesio pavyzdžius ir modelius, kaip tinkamai elgtis tam tikrose situacijose;

10.5.2. ugdo mokinių emocinius įgūdžius, empatiją. Moko atpažinti savo ir kitų jausmus (veido išraiškos ir kt.);

10.5.3. formuoja mokinių komunikacijos įgūdžius (pokalbio palaikymas, užbaigimas, pašnekovo išklausymas, tinkamo konflikto sprendimo būdo pasirinkimas ir kt.);

10.5.4. skatina mokinių atvirą ir pagarbų bendravimą ir tarpusavio supratimą. Teikia teigiamą grįžtamąjį ryšį ir padeda mokiniams suvokti jų elgesio pasekmes;

10.6. pritaiko mokymosi aplinką:

10.6.1. pritaiko mokymosi aplinką, leidžiančią užtikrinti mokinių poreikius. Sudaro galimybę pasirinkti ugdymosi formą (darbas grupėje, individualus darbas ir pan.);

10.6.2. atsižvelgdami į mokinių poreikius, suteikia galimybę klasės mokiniams savo nuožiūra pasirinkti susikaupimo erdvę (užduotį atlikti sėdint prie stalo, atsistojus, ar trumpam atsitraukiant ir kt.);

10.7. bendradarbiauja:

10.7.1. organizuoja susitikimus su mokinio tėvais (globėjais), kartu su švietimo pagalbos specialistais numato bendrus tikslus dėl ugdymo prieinamumo ir kokybės įgyvendinimo, reaguodami į Mokinio konteksto neatitinkančio elgesio atvejus bei iškilusias iššūkius;

10.7.2. pagal poreikį organizuoja (kviečia specialistus, lektorius) klasės mokinių tėvams (globėjams) mokymus, seminarus elgesio ir emocijų sutrikimų, efektyvių pagalbos būdų mokiniui teikimo tema.

IV SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMAS INDIVIDUALIU LYGMENIU

11. Teikdami mokiniui pagalbą individualiu lygmeniu, mokytojas, švietimo pagalbos specialistai:

11.1. siekdami atliepti Mokinio poreikius, kuria pasitikėjimu grįstą santykį su mokiniu;

11.2. pritaiko ugdymo turinį, atsižvelgdami į PPT rekomendacijas ir į individualius mokinio gebėjimus bei nustatyto sutrikimo specifiką (mokymo medžiagą pateikia įvairiais būdais (vaizdiniu, garsiniu ir kt.). Prireikus Mokiniui leidžia naudotis atramine medžiaga ugdymo procese, atitinkamai parinkdami galimas atsiskaitymo formas;

11.3. struktūruoja mokinio dienotvarkę (pamokas, pertraukas, neformalųjį švietimą ir kt.), numatydami ir taikydami individualius mokinio poreikius atitinkančius metodus, būdus ir priemones;

11.4. atsižvelgdami į sutrikimo raiškos pobūdį ir mokinio poreikius, sudaro sąlygas ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, suteikia galimybę Mokiniui nusiraminti, naudoti specialiąsias, sensorines priemones;

11.5. numato ir taiko Mokiniui skatinimo sistemą.

12. Gimnazijos V GK:

12.1. ne rečiau kaip du kartus per pusmetį peržiūri IPP ir aptaria su Gimnazijos švietimo pagalbos specialistais, mokytojais, mokinio tėvais (globėjais) Mokinio elgesio ir emocinės savijautos dinamiką bei teikia siūlymus dėl naujų trūkstamų socialinių įgūdžių ugdymo, nusiramimo bei savireguliacijos būdų mokymo ir strategijų taikymo, pagal poreikį atnaujina sudarytą IPP, kuris atitiktų mokinio poreikius, konkretaus Mokinio užsibrėžto konteksto atitinkančio elgesio tikslo pasiekimą.

12.2. Per mokslo metus ne mažiau nei du kartus aptaria IPP įgyvendinimo rezultatus, peržiūri ir atnaujina atsakomybes už IPP įgyvendinimą bei iškelia naujus tikslus.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Gimnazija, organizuodama mokinių ugdymą, bendradarbiauja ir konsultuojasi su Šalčininkų rajono PPT, regioniniu specialiojo ugdymo centru, Lietuvos įtraukties švietime centru, „Diemedžio“ ugdymo centru, tėvų asociacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, viešojo ir privataus sektoriaus įstaigomis, teikiančiomis pagalbą mokiniams.

14. Organizuojant Mokinių ugdymą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama

Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, duomenų valdytojų patvirtintais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir teisinę apsaugą. Asmens duomenų tvarkymo tikslas – Mokinių ugdymo organizavimo procedūrų užtikrinimas. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojų, į kuriuos kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu.

15. Dokumentai saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.
